

Muvakkat muvazene vergisi hakkında 1/311 numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı 6/975

24 - IV - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Muvakkat muvazene vergisi hakkında Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 20-IV-1932 tarihli içtimaında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Munhasıran bütçe ağığını kapatmak ihtiyacından mülhem olarak muvakkat muvazene vergisinin ihdasına lüzum görülmüştür. Her hangi bir memba üzerine, muhtelif sebep ve avamil dolayısıyla yeniden vergi vazı imkânları bulunamaması dahi, böyle bir verginin tesisi ile bütçe ihtiyacının karşılanmasını icap ettirmiştir.

Memleketin geçirmekte olduğu buhran, bilûmum kazanç ve iratlarda tenakus tevlit etmiştir. Maaş ve ücret mukabilinde istihdam edilenlerin de umumî olan bu kazanç tenakusundan hissedar olmaları tabiidir. Devletin devam eden malî ihtiyaçlarını karşılamak için diğer sınıflar üzerine yeni vergiler tahsili veya mevcut vergilere başkaca zamlar icrası yoluna gidildiği takdirde memleketin iş hayatının da memur ve müstahdemler sınıfının zararına olarak mühim sarsıntılara uğrıyacağı nazarı dikkate alınrsa malî ihtiyacın istilzam ettiği fedakârlıktan bu sınıfın daha fazla hissedar olmasının, işlerinin devamını temin itibarıyla de menfaatlerine muvafık ve aynı zamanda haklı bulunduğunu kabul etmek icap eder.

Muvakkat muvazene vergisi müterakki değildir. seyyanen yüzde ondur.

On bir madde üzerine ihzar olunan, lâyiha iktisadî buhran vergisinde kabul edilmiş olan eşkâl dairesinde tarh ve tahakkuk ettirilecektir.

İktisadî buhran vergisi kanununda mevcut olan bilûmum hükümler lâyihayada hemen aynen alınmıştır.

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye encümeni

Karar No. 49

Esas No. 1/311

30 - IV - 1932

Yüksek Reisliğe

Muvakkat muvazene vergisi kanunu hakkında Maliye vekâletince hazırlanıp Başvekâletten 6/975 numaralı ve 24 - IV - 1932 tarihli tezkere ile gönderilen kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasını encümenimize havale edilmekle Maliye vekili Beyefendi ve Varidatı umumiye müdürü hazır oldukları halde mütalea ve tetkik edildi:

Bütün dünyanın geçirmekte olduğu iktisadî buhran, memleketimizin malî ve iktisadî sahalarmında da az çok tesirini göstermiş ve bunun binnetice tevhit ettiği bütçe açığını kapatmağa medar olmak ve muvakkat mahiyette bulunmak üzere mezkûr verginin ihdasına lüzum görülmüştür.

Esasen iktisadî buhranın bilûmum kazanç ve iratlarda husule getirdiği tenakus itibarile diğer sınıflar üzerine yeniden vergi tarhı, memleketin iş hayatında mühim sarsıntılar tevhit edeceği Hükûmetçe nazarı dikkate alınmasından dolayı hizmet mukabili tediyattan seyyanen yüzde on kesilmek esasına müstenit olmak üzere ihdası münasip görünen mezkûr vergi hakkında Hükûmetçe ihzar ve teklif edilen kanun lâyihasının heyeti umuniyesi encümenimizce kabul edilmekle maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Mezkûr verginin muvakkat olduğu gerçi lâyihanın unvanında zikredilmişse de muvakkat kelimesinin tazammun ettiği manayı mahdut ve muayyen bir zaman ile ifade etmek daha doğru olacağına nazaran muvakkat kelimesi, kanunun unvanından kaldırılarak meriyet müddetinin tahdit ve takyidi suretile muvakkat bir mahiyette olduğunun metinde tasrih edilmesi münasip görülmüş ve onuncu madde o suretle tadil olunmuştur.

Birinci madde : A - Bu fıkrada nevi ve mahiyetleri tadat edilen tediyatın umumî, hususî ve mühlak bütçelerle idare edilen daire ve müesseselerden verileceği gösterilmekte olup belediyeler sarahaten zikredilmemiş olmasına ve her ne kadar bu hüküm fıkranın sonunda hizmet mukabili yapılacak tediyata teşmil edilmek suretile umumileştirilmekte ve bu umumî hükmün belediyelere de şamil olacağı tabîi bulunmakta ise de ileride bir güne tereddüde meydan verilmemek üzere bu fıkrada belediyelerin de sarahaten zikredilmesi münasip görülmüştür.

B - Hakikî ve hükmi şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak yani bunların nam ve hesabına bir mahalde veya şubelerinde çalışanlara verilecek bilûmum ücretin bu vergiye tâbi olduğu muharrer olup ancak bu gibilerin vergiden hariç kalmak maksadile aldıkları ücretleri yevmiyeye kalbetmeleri melhuz olduğundan buna mahal kalmamak için verilecek ücret ve sairenin yevmiye suretinde bile olsa vergiye tâbi olduğu fıkrada sarahaten gösterilmiştir .

Fıkradaki ayınlara gelince: Bazı şirket ve müesseselerde memur ve müstahdemlere verilen maaş veya ücretten bir kısmının veya hepsinin hisse senedatı veya tahvilât veyahutta erzak ve saire olarak tesviye edilmesi mümkün olmasına ve bu gibi aynen vaki olacak tediyatın da verginin dairesi şumulüne gireceği tabîi bulunmasına mebni bilâhare tatbikatta bir yanlışlığa mahal bırakılmamak için keyfiyetin fıkrada sarahaten zikredildiği anlaşılmıştır .

Ücret, bedel veya ayınlar meyanında mesbuk veya mahrum kalmaacak olan bir hizmet mukabili verilecek mebalığın de dahil olduğu beyan edilmekte olup bu mebalığın maksat ise meselâ elyevm istihdam edilmekte olan bir kimsenin takdir edilen hizmet ve mesaisine veya evvelece çalışmış ve hizmetten çıkarılmış olanların vaktile mesbuk hidematına mukabil verilecek veyahutta halen bir hizmette istihdam edilmekte iken hizmetten çıkarılacak olanlara ita kılmaacak ikramiye ve tazminat gibi tediyata matuf olmasına mebni keyfiyetin bu suretle esbabı mucibe mazbatasında tavihi münasip görülmüştür.

C - Bu fıkrada vergiden hariç tutulan mebalığ meyanında gösterilen tazminatın her ne şekilde olursa olsun bir mahkeme kararile verilecek bilûmum tazminata şamil olduğu gibi masarifi hakikiyeye

tekabül edecek miktardaki tediyelerden maksat ta bilhassa harırah ve masarifi zaruriye gibi vukubulan hakikî masraflara mukabil verilecek mebaliğe matuf bulunmaktadır.

Memlekette asgarî maişeti günde yarım lira olarak kabul etmek ıztırarında bulunulmasına mebni ayda on beş lirayı veyahut senede 180 lirayı geçmiyen maaş veya ücret sahiplerinin bu vergi ile mükellef tutulmaları doğru olmadığı gibi her ne şekilde olursa olsun ziraat işlerinde çalıştırılan amelenin bu vergi mevzuu dahilinde bırakılmaları da ziraî işçilerin himayesi ve binnetice ziraat işlerinin inkişafını istihdaf eden gaye ile kabili telif görülmemesine ve bundan başka daimiyet ifade etmiyen ve muvakkat mahiyette olan işlerle iştigal ederek ötede beride çalışan işçilerin esasen alacakları yevmiyeler üzerinden vergi istihsalı de adeta müstahil denecek derecede müşkülâtı dai bulunmasma ve bahusus bu gibi işçilerin her vakit iş sahibi olmayıp senenin bir çok günlerinde boş kalmakta olmalarına mebni bu gibilerin vergi mevzuundan hariç tutulmaları zarurî bulunmuş ve mezkûr fıkranın sonu ona göre tadil ve tevsi edilmiştir.

İkinci madde : Muvakkat kelimesi kaldırılmak suretile tadilen kabul edilmiştir.

Üçüncü madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Dördüncü madde : Aileler nezdlerinde müstahdem olup şahsan pulsuz birer beyanname ile istihkaklarının miktarını bildirmeğe mecbur oldukları gösterilen ahgı ve hizmetçi ve bahçıvan gibi ecirlerden aldıkları ücret miktarlarını noksan haber verenler hakkında kazanç kanununun hükümleri dairesinde muamele olunacağı yedinci maddede musarrah olmasına mebni bu gibiler hakkında ayrıca bir hüküm vazma mahal görülmemiştir.

Beşinci madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Altıncı madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Yedinci madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Sekizinci madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Dokuzuncu madde : Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Onuncu madde : Yukarıda dahi beyan kıldığı üzere bu günkü iktisadî ve malî vaziyetimizin icabrı olarak ihdasına zaruret hâsıl olmuş olan bu verginin esas itibarile muvakkat bir mahiyette olmasına ve vaziyeti maliyemizin salâha yüz tutmasını müteakip devamı meriyetine ihtiyaç kalmıyacağı da tabii bulunmasına binaen bu cihet nazarı itibara alınarak şimdilik bir sene müddetle meri olduğunun lâyhada zikredilmesi münasip görülmüş ve binaenaleyh bu maddeye ona göre bir hüküm konulmuştur.

Muvakkat madde — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

On birinci madde — Hükûmetin teklifi aynen kabul edilmiştir.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi kılınmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur.

Mal. En. Reisi Na. M.M.	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Bayazıt	Bayazıt	İstanbul	Konya	Mersin	İzmir
İhsan	İhsan	M. Ziya	Refik	Hamdi	Kâmil

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 120

Esas No. 1/311

17 - V - 1932

Yüksek Reisliğe

Muvakkat muvazene vergisi hakkında Maliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 20 - IV - 1932 tarihli içtimamda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasile esbabı mucibinin takdim edildiğine dair olan Başvekâletin 24 nisan 1932 tarih ve 6/975 numaralı tezkeresile

merbutları ve Maliye encümeninin lâyiha üzerindeki tadilâtı ile esbabı mucibesi encümenimize havale buyurulmuş olduğundan Maliye vekili Beyefendile Varidat umum müdürü Bey hazır buldukları halde mütalea ve tetkik olundu.

Encümenimiz, Hükümetin esbabı mucibesinde sayılan ve Maliye encümeni mazbatasında dahi temas edilen sevaik ve zaruretle ihdas edilmek istenilen bu verginin esasını ve binnetice lâyiha'nın heyeti umumiyesini kabul ederek maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Teklif olunan kanun lâyihası evvelce Büyük Meclisçe kabul buyurulan ve beş aydanberi tatbik edilmekte bulunan buhran vergisi kanununda tatbikata ait olarak mevcut bulunan hükümlere mütenazır olarak tanzim ve ihzar edilmiş ve Maliye encümenince de ayrıca bir tetkike tâbi tutulmuş olduğundan bu lâyihada encümenimizce aşağıda arzedeceğimiz mahdut tadilâtın icrasile iktifa edilmiştir.

Birinci maddenin son fıkrası hakkındaki Maliye encümeninin tadilâtı üzerinde tevakkuf edilmiş ve mahkeme kararile verilip vergiden istisna edilen tazminatların sulhan dahi verilebileceği nazarı dikkate alarak vergi mevzuu haricinde kalacak tazminatların tavzih edilmesine lüzum görülmüştür.

Bundan başka her ne unvan ile olursa olsun bir ay zarfında aldıkları mebalîğ on beş lirayı geçmeyen bilûmun memur ve müstahdemlerle tekaüt ve sair zat maaşları sahiplerini Maliye encümeni vergi mevzuu haricinde bırakmıştır. Encümenimiz, kazanç vergisi hakkında maişet haddi asgarisi yirmi lira olarak kabul olduğunu ve iktisadî buhran vergisinin dahi umumiyetle otuz lirayı vergiden istisna ederek daha yüksek bir hadden başlıyan istihkakları vergi mevzuu dahiline aldığını nazara alarak bu verginin daha yüksek bir hadden başlıyan istihkakları mevzuu dahiline almasını tabî görmüş ise de bütçe açığını kapamağa matuf ve muvakkat mahiyeti haiz olması dolayısıyla hasılmı maksadı temin edemeyecek bir hadde düşürmemek üzere buhran vergisine nazaran daha dün bir hadden başlamasını zarurî görmüş ve fakat haddi asgariî maişet için mevzuatımızda mütefavit hadlerin görünmesini muvafık bulmadığından muvakkat muvazene vergisinde dahi haddi asgariî maişeti kazanç vergisi hakkında olduğu gibi yirmi lira olarak kabul eylemiştir .

Bu maksatlara göre tazminatlara dair olan hükümler daha ziyade tavzih edilmek ve yirmi liradan dün olan şehri istihkaklar vergi mevzuu haricinde bırakılmak suretile birinci maddenin son fıkrası tadilen kabul olunmuştur.

Muvakkat maddenin son fıkrasındaki « mukannen olmıyan » tabiri kâfi derecede vazih görülmemiş olduğundan bunun yerine birinci fıkrada sayılan maaş, ücret ve yevmiyelerden maada vergiye tâbi alelûmum istihkaklardan, tahakkuku kanunun neşri tarihinden evvel olsa dahi, neşri tarihinden sonra tediyeye edilenlerin vergiye tâbi tutulacaklarını ifade eden ve her türlü tereddütleri bertaraf eden bir ifade ikame edilmiştir.

Tekaüt muameleleri eski tekaüt kanununa göre icra edilmiş olan mütekaütler tarafından ve kendilerinin buhran vergisi hakkında olduğu gibi muvakkat muvazene vergisinden dahi istisnalarını temenni mahiyetinde olmak üzere Yüksek makamınıza hitaben yazılmış olan arzuhal kanun lâyihasının müzakeresi esnasında nazarı dikkate alınmak üzere Arzuhal encümenince encümenimize tevdi edilmiştir .

Lâyihanın müzakeresinde bu arzuhal okunmuş ve fakat vergiye verilen şümul ve memleketimizin geçirmekte bulunduğu iktisadî buhran senelerinde vatandaşlara terettüp eden vazifelerin istisnasız olarak bütün vatandaşlar tarafından münasip bir nisbet dahilinde deruhde edilmesi zarureti muvacehesinde encümenimiz, eski tekaüt kanununa göre tekaüde sevk edilmiş olan alelûmum mütekaütlerin istisnasına imkân görememiş ve esasen şehri yirmi liralık kazanç dahi vergi mevzuu haricinde bırakılmış olmak dolayısıyla bu zevatın taleplerinin dahi muhik bir nisbet dahilinde teeviz edilmiş olduğu kanaatinde bulunmuştur. Bu itibarla hakkında başka bir muamele ifasına lüzum kalmamış olan bu arzuhal mazbatamıza rapten ve iadeten takdim ediyoruz.

Bunun gibi Türkiyede mevcut Amerikan müessesatı tedrisiye ve sıhhiyesi namma Amerikalı Mister

Luther Fowle tarafından Yüksek makamınıza hitaben yazılıp encümenimize havale buyurulan arzuda da Amerikadan temin ettikleri yardımın günden güne azaldığından ve mukaveleleri mucibince Amerikalı muallimlerin buhran ve muvazene vergilerini tediye etmek dolayısıyla ötedenberi açık olan bütçelerinde kapatılamıyacak derecede büyük açıklar husule geldiğinden ve hastanelerden aldıkları ücretleri dahi iktisadî vaziyet dolayısıyla indirmek mecburiyetinde bulduklarından ve nihayet Ruhban mekteplerinin muallimlerine ücret namile tediyyatta bulunmadıkları için vergilerden müteessir olmadıklarından ve fakat kendilerinin diğer türk hususî mekteplerinin vaziyetinde bulduklarından bahsile kazanç gayesini istihdaf etmiyen bu müesseselerin muallimleri istihkaklarının muvazene vergisinden istisnası rica edilmektedir.

Bu iddialar umumî vaziyetin icabatından olmak dolayısıyla yerinde ise de aynı mahiyette olan Türk müessesatı hayriye ve ilmiyesi de bu vergiden istisna edilmedikleri için bu vergide kabul olunan şümul esasile kabili telif görülememiştir. Bu itibarla bu arzuhal dahi mazbatamıza rapten ve iadeten Yüksek makamınıza takdim kılınmıştır.

Encümenimizce yapılmış olan salifüzzikir tadilâtla lâyihayı Umumî heyetin tasvibine arzeyleriz.

Reis	Reis Vekili	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza
Gümüşane	Konya	Konya	Tokat	Ankara	Aksaray	Çorum	Erzurum
<i>H. Fehmi</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>K. Zaim</i>	<i>Süreyya</i>	<i>Y. Galip</i>	<i>A. Süreyya</i>	<i>Mustafa</i>	<i>Aziz</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza		
Giresun	Kayseri	Kırklareli	Niğde	Sivas	Yozgat		
<i>Kâzım</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>Şevket</i>	<i>Faik</i>	<i>Rasim</i>	<i>S. Sırrı</i>		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Muvakkat muvazene vergisi kanunu lâyihası

MADDE 1 — Bu kanun mucibince:

A - Umumî, hususî ve mülhak bütçelerle idare edilen daire ve müesseselerden verilecek maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkıhuzur, aidat, ihtisas zammı, tekaüt vesair zat maaşları, ikramiye, ihbariye, tazminat ve her hangi bir unvan ile olursa olsun yapılmış veya yapılacak hizmet mukabili tediyat,

B - Hakikî ve hükmi şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanlara, verilecek bilûmum ücret, bedel veya aylar, (mesbuk veya mahrum kalmamak bir hizmet mukabili verilecek mebalîğ dahil),

C - Şirket ve müesseselerin esas mukavelenameleri veya nizamnameleri veya heyeti umumiye kararları mucibince meclisi idarelerinde bulunanlara hisse senedi veya tahvilât mukabili olmaksızın verilen temettü ve ikramiyeler ve aynı mahiyetteki istihkaklar,

Muvakkat muvazene vergisine tâbidir.

Mahkeme kararı ile verilen tazminat ve masarifi hakikiyeye tekabül edecek miktardaki tediyeler, bu vergi mevzuu haricindedir.

MADDE 2 — Muvakkat muvazene vergisi, istihkak ve tediyelerden kazanç ve iktisadî buhran vergileri çıkarıldıktan sonra kalan tekiye miktardan % 10 nisbetinde alınır.

MADDE 3 — Birinci maddenin (A) fıkrasında yazılı olup umumî bütçeden yapılacak tediyelere ait vergi tevkifatı, muhasebei umumiye kanununun 43 üncü maddesi mucibince toptan icra edilir.

Mülhak, hususî bütçelerle belediye bütçelerinden tekiye olunan istihkaklara ait vergiler de bu idare muhasebecileri tarafından tekiye sırasında tevkif ve bir hafta zarfında mal sandığına teslim olunur. Vergiyi muayyen zamanlarda tevkif veya mal sandıklarına zamanında teslim etmeyen âmiri italarla

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Bu kanun nmucibince:

A) Umumî, hususî ve mülhak bütçelerle ve belediye bütçelerile idare edilen daire ve müesseselerden verilecek maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, aidat, ihtisas zammı, tekaüt ve sair zat maaşları, ikramiye, ihbariye, tazminat ve her hangi bir unvan ile olursa olsun yapılmış veya yapılacak hizmet mukabili tediyat,

B) Hakikî ve hükmi şahısların nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanlara, yevmiye suretinde bile olsa verilecek bilûmum ücret, bedel veya aylar, (mesbuk veya mahrum kalmamak olan bir hizmet mukbaili verilecek mebalîğ dahil),

C) Şirket ve müesseselerin esas mukavelenameleri veya nizamnameleri veya heyeti umumiye kararları mucibince meclisi idarelerinde bulunanlara hisse senedi veya tahvilât mukabili olmaksızın verilen temettü ve ikramiyeler ve aynı mahiyetteki istihkaklar,

Muvazene vergisine tâbidir.

Masarifi hakikiyeye tekabül edecek miktardaki tediyeler, mahkeme kararla verilen tazminat, ziraî veya muvakkat işlerde çalıştırılan işçiler ile bir ay zarfında her ne unvan ile olursa olsun aldıkları mebalîğ on beş lirayı geçmiyen bilûmum memurlar ve müstahdemler ve tekaüt ve sair zat maaşları sahipleri bu vergi mevzuu haricindedir.

MADDE 2 — Muvazene vergisi, istihkak ve tediyelerden kazanç ve iktisadî buhran vergileri çıkarıldıktan sonra kalan tekiye miktardan % 10 nisbetinde alınır.

MADDE 3 — Hükümetin teklifi aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Bu kanun mucibince:

A) Umumî, hususî ve mülhak bütçelerle ve belediye bütçelerile idare edilen daire ve müesseselerden verilecek maaş, tahsisat, ücret, yevmiye, hakkı huzur, aidat, ihtisas zammı, tekaüt ve sair zat maaşları, ikramiye, ihbariye, tazminat ve her hangi bir unvan ile olursa olsun yapılmış ve yapılacak hizmet mukabili tediyat,

B) Hakikî ve hükmi şahısların nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanlara, yevmiye suretinde bile olsa verilecek bilûmum ücret, bedel veya ayınlar, (mesbuk veya mahrum kalmamak olan bir hizmet mukabili verilecek mebaliğ dahil),

C) Şirket ve müesseselerin esas mukavelenameleri veya nizamnameleri veya heyeti umumiye kararları mucibince meclisi idarelerinde bulunanlara hisse senedi veya tahvilât mukabili olmaksızın verilen temettü ve ikramiyeler ve aynı mahiyetteki istihkaklar,

Muvazene vergisine tâbidir.

Harcırah ve masarifi hakikiyeye tekabül edecek miktardaki tediyeler, hizmet ve muayyen müddetli vekâlet ve temsil akitleri hariç olmak üzere diğer akitlerle haksız fiillerden ve kazalardan mütevellit olarak gerek mahkeme kararı ve gerek sulhan verilen tazminat, ziraî veya muvakkat işlerde çalıştırılan işçiler ile bir ay zarfında her ne unvan ile olursa olsun aldıkları mebaliğ yirmi lirayı geçmiyen bilûmum memurlar ve müstahdemler ve tekaüt ve sair zat maaşları sahipleri bu vergi mevzuu haricindedir.

MADDE 2 — Maliye encümeninin 2 inci maddesi aynen

MADDE 3 — Maliye encümeninin 3 üncü maddesi aynen

muhasebecilerden, vergi % 10 zam ile ve tahsili emval kanununa tevfi kan tahsil olunur ve haklarında ayrıca kanunî takibat yapılır.

MADDE 4 — Birinci maddenin (B) ve (C) fıkralarında yazılı hakikî ve hükmi şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanların vergileri, bunları istihdam edenler tarafından istihkakın taallük ettiği aydan sonra gelen ayın on beşinci günü akşamına kadar, alâkadarların isimlerini ve istihkak miktarlarını ihtiva etmek üzere, bir bordro ile mahallinin tahakkuk idaresine bildirilir.

Aileler nezdinde bulunanlar için istihdam edenler tarafından bordro vermek mecburî değildir. İstihdam edilenler, şahsen pulsuz bir beyanname ile istihkaklarının miktarını ve ikamet eyledikleri mahalli bildirmeğe mecburdurlar.

Bordrolarla bordro ve beyannameler mukabilinde verilecek makbuzlar damğa resmine tâbi değildir.

İktisadî buhran vergisi için verilecek bordro ve beyannamelerde, bu vergiye tâbi istihkaklarda gösterilebilir. Bu takdirde, muvakkat muvazene vergisi için ayrıca bordro ve beyanname verilmez.

MADDE 5 — Bordro ve beyannameler üzerine tahakkuk ettirilen vergilerin tamamı, bordro veya beyannamenin verildiği ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar tediye olunmak mecburidir.

İkramiye, tazminat ve temettü gibi daimî olmayan istihkakların vergisi tediye zamanında kesilir ve on gün içinde ödenir.

Ayniyat ve ecebi parası ile yapılan tediye yukarıda yazılı tediye gününün rayicine göre krymetlendirilir.

Bordroyu vaktinde vermiş olupta tediya vaktinde ifa etmeyenlerin, tediye mecbur oldukları miktar % 10 zam ile tahsil olunur.

MADDE 6 — Aylık bordroları vaktinde veremeyenlerin istihdam ettikleri şahıslara ait istihkaklar resen takdir ve vergileri tarhedilerek bir misil ve tekerrürü halinde iki misli zam ile istihdam edenlerden tahsil olunur. Bordro ve beyannamelerden istihkaklar noksan gösterilir veya ketmedilirse vergi resen takdir ve üç misil zam ile tahsil olunur. Tekerrürü halinde, istihdam edene ayrıca 50 liradan aşağı olmamak üzere para cezası hükümlenir.

Vergilere icra edilecek zamlar, istihdam eden-

MADDE 4 — Birinci maddenin B) ve (C) fıkralarında yazılı hakikî ve hükmi şahıslar nezdinde veya onlara merbut olarak çalışanların vergileri, bunları istihdam edenler tarafından istihkakın taallük ettiği aydan sonra gelen ayın on beşinci günü akşamına kadar, alâkadarların isimlerini ve istihkak miktarlarını ihtiva etmek üzere, bir bordro ile mahallinin tahakkuk idaresine bildirilir.

Aileler nezdinde bulunanlar için istihdam edenler tarafından bordro vermek mecburî değildir. İstihdam edilenler, şahsen pulsuz bir beyanname ile istihkaklarının miktarını ve ikamet ettikleri mahalli bildirmeğe mecburdurlar.

Bordrolarla bordro ve beyannameler mukabilinde verilecek makbuzlar damga resmine tâbi değildir.

İktisadî buhran vergisi için verilecek bordro ve beyannamelerde bu vergiye tâbi istihkaklar da gösterilebilir. Bu takdirde muvazene vergisi için ayrıca bordro ve beyanname verilmez.

MADDE 5 — Hükümetin teklifi aynen

MADDE 6 — Hükümetin teklifi aynen

MADDE 4 — Maliye encümeninin 4 üncü maddesi aynen

MADDE 5 — Aynen kabule edilmiştir.

MADDE 6 — Aynen kabul edilmiştir.

lere racidir. Bunların müstahdemlere rücu hakları yoktur.

MADDE 7 — Bu kanun mucibince resen yapılacak takdir ve tarhlarda ve ketimlerin zâhire ihraecında ve buna karşı kanunî yollara müracaatta ve verginin ve zamların tahsilinde kazanç vergisi kanununun hükümleri dairesinde muamele olunur.

MADDE 8 — Bu kanun mucibince hizmet erbabına tarhedilecek vergiler, mülhak ve hususî bütçelerde masarîf meyanında gösterilmez.

Tediye dilmiş sermayesinin en azı yarısı Devlete ait olan müesseselerle sermayeye verilecek faiz ve temettüü Devletin teminatı altında bulunan bilûmun müesseseleri, müntesipleri için bu vergiye mukabil verecekleri mebalîği masrafları meyanına koyamazlar.

MADDE 9 — Bu kanun mucibince istihkakın tediye edildiği tarihi takip eden malî seneden itibaren üç sene zarfında tahakkuk ettirilmeyen veya verginin taallûk ettiği malî seneyi takip eden malî seneden itibaren beş sene zarfında tahsil edilmemiş bulunan vergiler müruru zamana uğrar.

MADDE 10 — Bu kanun 1 haziran 1932 tarihinden muteberdir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel tahakkuk ettiği halde tesviyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyeler vergiye tâbi değildir.

İkramiye, tazminat, temettü vesaire gibi mukannen olmıyan istihkaklardan, meriyet tarihinden sonra tediye edilenler, bu tarihten evvel tahakkuk etmiş olsalar dahi vergiye tâbidir.

MADDE 11 — Bu kanunun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

20 - IV - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>		<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Şeref</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MADDE 7 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 8 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 9 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 10 — Bu kanun bir haziran 1932 tarihinden, bir sene müddetle muteberdir.

MUVAKKAT MADDE — Aynen

MADDE 11 — Aynen

MADDE 7 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10 — Aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyete girdiği tarihten evvel tahakkuk ettiği halde tesviyesi bu tarihten sonra yapılan maaş, ücret ve yevmiyeler vergiye tâbi değildir. Bunların hariçinde kalıp ta bu kanun mucibince vergiye tâbi olan istihkakların meriyet tarihinden sonra tediye edilenlerinden, bu tarihten evvel tahakkuk etmiş olsalar dahi, vergi almır.

MADDE 11 — Aynen kabul edilmiştir.